

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

Goniec Czesłochowski

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI

Cena prenumerat: miesięcznie 3 mk. 00 fen., kwartalnie 9 mk. 00 fen. za odwołanie do domu dopłaca się 25 fenigów miesięcznie. Cena pojedynczego numeru 15 fenigów.

Ceny ogłoszeń: za pierwszą kolumnę jednorazową na 1 kol. 1 mk. 50 fenigów, na II i III kol. 25 fenigów, na IV kol. 45 fenigów drobne po 10 fenigów za wyraz.

Redaktor lub jego zastępca przyjmuje interesantów codziennie z wyjątkiem dni świątecznych od godz. 10 — 2 po poł. Rekopisów nadesłanych redakcja nie zwraca.

Adres Redakcji i Administracji CZĘSTOCHOWA, ulica Pańska Maryi Nr. 38. — Telefona Nr. 5

W sprawie tronu polskiego.

„Vossische Ztg.“ pisze: Czy w rokowaniach, mających odbyć się w tych dniach w wielkiej kwaterze głównej, weźmie udział przedstawiciel również kilku państw kresowych, to nie jest dotychczas wiadomym. Ze wszelako polityka państw centralnych w sprawie tychże państw kresowych będzie stanowiła główny przedmiot obrad, to zdaje się już nie ulega wątpliwości.

Pomiędzy temi sprawami na najczelniejszym miejscu stoi, oczywiście, sprawa polska.

W kołach politycznych zapewniają, iż istnieje zamiar przystąpienia obecnie do ostatecznego utworzenia Królestwa Polskiego, przyczem ma to nastąpić zgoda nie w myśl życzeń, wypowiedzianych dotychczas przez Austro-Węgry.

Wymieniają szereg kandydatów do tronu polskiego, a między niemi: kandydata austro-węgierskiego, bawarskiego, saskiego i bułgarskiego.

„Berl. Ztg.“ donosi: Konferencje polityczne prowadzone w wielkiej kwaterze głównej mają, podobno w różnych kwestiach doprowadzić do stanowczych decyzji. Idzie tu przede wszystkim o sprawy wschodnie, wymagające ponownego rozpatrzenia i zajęcia wobec nich stanowiska. Jak wiadomo, sekretarz stanu v. Hintze, oraz minister v. Helfferich udali się do kwatery głównej.

Zaproszeni tam zostali również kierownicy spraw zagranicznych Polski, ks. Janusz Radziwiłł, oraz przedstawiciel rządu polskiego w Berlinie hr. Ronikier.

Być może, że przybycie do Berlina arcyksięcia Wilhelma, syna arcyksięcia Karola Stefana ma również związek z rokowaniami w wielkiej kwaterze głównej.

Rozpatrywane mają być sprawy Polski, Ukrainy, Finlandji, Litwy, prowincji nadbałtyckich, a także, i to nie na ostatnim miejscu, stosunek do Wielkiej Rosji.

Należy przeprowadzić nowe granice, poobszadzić nowe trony. W Finlandji wybór króla przez sejm nad-

zwyczajny nastąpić ma już w bieżącym miesiącu. Na Litwie po sprawie z księciem Urachem, zdaje się, że uchwała co do tronu również zapadnie w niedalekiej przyszłości.

Ce do Polski, to już od dłuższego czasu wymieniają różnych kandydatów na tron. Podobno przed decyzją w sprawie obsadzenia tronu ma nastąpić ostateczne określenie granic. W tej sprawie wchodzi również w grę granice prowincji nadbałtyckich z Rosją.

Ks. Radziwiłł i hr. Ronikier wrócili z głównej kwatery.

Berlin, 15 | 8. Hrabia Ronikier, zastępca polskiego rządu w Berlinie, oraz książe Janusz Radziwiłł, dyrektor departamentu spraw zagranicznych, wrócili we środę 14 b. m. z głównej kwatery do Berlina.

Rokowania niemiecko-polskie.

O rokowaniach, odbywających się w Kwaterze Głównej niemieckiej, między gen. Ludendorffem a Januszem ks. Radziwiłłem w obecności niemieckiego sekretarza stanu von Hintzego — dochodzą informacje następujące:

Rokowania mają, podobno, doprowadzić do rewizji polityki wschodniej Niemiec w stosunku do każdego z poszczególnych tworców państwowych. Zasadnicze poruszone być mają w pierwszej linii sprawy armji polskiej, granic wschodnich.

Słychać, że o ileby rokowania obecne doprowadziły do wyników konkretnych, to koła rządowe polskie zamierzają podjąć akcję porozumiewawczą z temi grupami politycznymi, które stoją dotychczas zdala od rządu.

Przedstawicielstwo polskie w Rydze i Dyneburgu.

„Monitor Polski“ donosi: Departament Stanu obecnie przystępuje do ustanowienia nowych placówek w Kijowie i Dyneburgu. Sprawa komunikacji z ekspozyturami temi, jak i z Petersburgiem została w porozumieniu z Urzędem Spraw Zagranicznych w Berlinie i Ministerstwem Spraw Zagranicznych w Wiedniu pomyślnie załatwiona.

Polski hymn wojenny.

Ignacy Paderewski — jak donoszą pisma amerykańskie — skomponował hymn wojenny do słów wspaniałych: „Wzleć, orle biały!“.

Biskup słowiański w obronie słowian austriackich.

Katolicki biskup dalmackiej diecezji korońskiej dr. Machnić wydrąkował w „Słowniku“, „Nowostjath“ i innych organach południowo-słowiańskich wymowną obronę słowian austriackich.

W oświadczeniu tem czytamy co następuje:

„Zarzucać nam, że jesteśmy zdradcami stanu, ponieważ protestujemy przeciwko krzywdom wyrządzanym nam, skoro sądamy tylko swych praw. Lecz chcielibyśmy widzieć was, bracia niemcy i madzary, jakby się w praktyce ujawnił wasz patriotyzm i wasza lojalność dyktowana, gdyby na waszym ciele

narodowym poszły przeprowadzać podobną operację, jaką wy na naszem przeprowadzacie już od stuleci! Co zrobilibyście wy, panowie madzary, gdyby wam wasz kraj podzielono na okręgi narodowości, jak obecnie w Czechach?”

„Z waszej strony zwracacie zawsze uwagę na historyczne prawa swego państwa. Ale Czechy tak samo mają swoje prawo historyczne jako samodzielne królestwo, które pod żadnym względem nie dało się wyprzedzić przez państwo wasze. Przecież cesarz austriacki wcale nie był węgierskim, nazywał się królem czeskim.

Naturalnie, czeskie prawo państwowe pozostało aż dotąd na papierze, podczas gdy wasze zostały urzeczywistnione.

I jak przyjęlibyście wy, panowie z „Nowej Austrii“, gdyby wam w waszych szkołach wiedeńskich, średnich i narodowych wprowadzono narys czeski język wykładowy, a waszym dzieciom nie pozwolono mówić po niemiecku? Może zrobiłoby wam to tych pół miliona Czechów wiedeńskich tem samym prawem, jakim wy to robicie słowianom w Trjescie i Gorycji, gdzie słowianotubylców znajduje się dwa razy więcej od niemców, lecz nie mają tam nawet jednej szkoły słowiańskiej.

Jakbyście się zachowali wobec tego, gdyby wam w Wiedniu, Solnogrodzie lub Tyrolu wysłali z namiestnictwa urzędowe rozporządzenia wyłącznie w języku polskim lub czeskim, jak nam w niemieckim?”

W Krajinie, gdzie nalozono 95 proc. ludności słowiańskiej, mają słowieny tylko jedno gimnazjum, a to nie jest upaństwowionem. Przeciw naszym interesom założyliście w Trjescie niemiecką szkołę marynarską, pomimo, że całe wybrzeże jest czyste słowiańskie, od Trzycoy aż do Karyntji nie chcecie dać nam naszych narodowych szkół.

Tak w własnych krajach jesteście niewolnikami waszej imperialistycznej polityki. Zdrajców stanu szukajcie sobie jednak gdzieś indziej, nie wśród nas. Wytworzyliście sobie dualizm, który dotychczas sztucznie utrzymujecie, nas zaś systematycznie usiłujecie osłabić wewnątrz“.

Protest powyższy cenzura w Austrii przepuściła.

WOJNA.

Komunikat niemiecki.

BERLIN. (Urzędowo). Wielka Kwatera Główna donosi dnia 15 sierpnia 1918 r.: Zachodni teren walk.

Grupa wojsk następcy tronu bawarskiego ks. Ruprecht.

Pomiędzy Yzerą a Scarpą ożywiła działalność wywiadowa. Na południu wschód od Aillette zalał się przed naszymi linjami częściowy atak angielski. Na północ od rzeki Ancre opróżniliśmy podczas ostatnich części pozycji pod Puisseum i Beaumont-Hamel, mocno wrzynając się w linie wroga. Oddział ten obsadzony został wczoraj po południu przez nieprzyjaciela.

Grupa wojsk generała-pułkownika v. Boehna.

Nie było większych operacji bojowych. Pod wieczór wzmożła się działalność ognio-wa pomiędzy rzekami Ancre a Oise. Częściowe natarcia wroga po obu brzegach Avry oraz na południu od Lassigny zostały odparte.

Grupa wojsk niemieckiego następcy tronu.

Podczas ataku na południowy brzeg rzeki Vesle wzięliśmy do niewoli załogę dworca kolejowego w Breuil.

Nasze napowietrzne siły zbrojne musły angielską eskadrę bojową, zdążającą ku naszej ziemi objętej celem obruczenia jej bombami, do przycięcia walki przed osiągnięciem przez nią celu i przyprawivszy ją o stratę 5 samolotów, musły do odwrotu.

Wczoraj zestrzelono 24 nieprzyjacielskie aparaty lotnicze i jeden balon na uwiezi.

Pierwszy generał-kwatermistrz Ludendorff.

Atak lotniczy na Frankfurt.

Berlin, 14 | 8. Dzienniki wieczorne donoszą: Dn. 12-go b. m. lotnicy nieprzej-

cielscy zaatakowali otwarte miasto Frankfurt nad Menem. Wywiązała się walka, w której dwa samoloty nieprzyjacielskie stracono. Ofiarą bomb, rzuconych przez samoloty, padło 10 osób zabitych i 11 rannych.

Kontrrewolucje wspomaga Francja i Anglia.

Według wiarodajnych informacji, pochodzących ze źródła francuskiego, rosyjscy socjaliści - rewolucjonści wspomagani są przez Francję i Anglię.

Przywódcą petersburskich socjalistów-rewolucjonistów jest Goe.

Zerwanie stosunków dyplomatycznych.

„Frankfurter Ztg.” donosi z Hagi: Jak podaje „Daili Chronicle” Litwinow pełnomocnik rządu sowieków w Anglii otrzymał wezwanie do powrotu do Rosji.

Pismo dodaje, że oznaczałoby to zupełne zerwanie stosunków dyplomatycznych Rosji z Anglią.

Stratykanadyjczyków.

Reuter donosi z Ottawy: Wojska kanadyjskie utraciły dotychczas 45 tysięcy w zabitych. Z tego 25 tys. padło na samych polach bitew, reszta zmarła z ran. Liczba chorych i rannych wynosiła 13 tysięcy. Z tego wróciło do szeregów 80 do 40 tys. ludzi.

Obowiązkowa służba wojskowa w Ameryce.

Biuro Reutera donosi: Konwent senjorów senatu wypowiedział się za ustawą o rozciągnięciu obowiązkowej służby wojskowej na wszystkich mężczyzn od 18 do 48 roku życia.

74 wyroków śmierci.

„Arb. Ztg.” ogłasza w popołudniowym wydaniu rozkaz c. i k. komendy wojskowej № 177 z dnia 20 lipca br., który ma być przy raporcie podany do wiadomości żołnierzy. Mianowicie w polu wykonano wyrok śmierci na 74 żołnierzy z pułków piechoty № 100, 71, 91, 28, 102, 21 i 7. Kara ta spotkała ich za zbrodnię buntu, dezercję, rokosz, zdradę stanu itp. Wśród rozstrzelanych 17 służyło w czesko-słowackim legionie i zostali więźni do niewoli. Między żołnierzami 100 pp. są nazwiska polskie: Józef Kuś i Jerzy Sładziński, w 71 pp. jest wiele nazwisk słowiańskich i węgierskich.

Przerwa w operacjach koalicyjnych.

„Homme Libre”, „Echo de Paris” i inne organy rządowe przygotowują na możliwość dłuższej przerwy w operacjach koalicyjnych między rzekami Ancre i Oise. Zamialem Focha jest unikanie, o ile możliwości, ofiar i zyskanie na czasie.

Walki czecho-słowaków.

Z Londynu donoszą: „Times” podaje z Tokio, że wojska czesko-słowackie równocześnie na dwu frontach znajdują się w trudnym położeniu. Idzie o fronty ussuryjski i transbajkalski. Na obu tych frontach bolszewicy wywierają bardzo silny nacisk na Czechów.

Siłły japończyków.

Jak donoszą z Tokio do „Timesa” w prasie japońskiej zabronił rząd zamieszczenia wszelkich danych o ruchach wojsk.

Japoński korpus ekspedycyjny ma się składać zaledwie z kilku tysięcy ludzi. Według wieści natomiast nadchodzących z różnych punktów Syberji, położenie jest tam tego rodzaju, że wymagałoby sił zbrojnych bez porównania większych.

Oddziały czesko-słowackie i kozaćkie nie są w stanie, podono stawić czoła wojskom bolszewickim.

Japoński sztab generalny oraz inne departamenty pracują gorączkowo.

Zamieszki w Hiszpanji.

„Herald” donosi: Sytuacja w Hiszpanji pogarsza się

z powodu dotkliwego braku środków żywnościowych i drożyzny.

Z prowincji codziennie donoszą o zamieszkach i staroizach z policją.

Odbywają się liczne strajki oraz manifestacje bezrobotnych.

Chwila bieżąca.

— „Times” donosi z Władywostoku, że obecnie znajdują się w porcie tym także wojska francuskie.

— Wedle doniesień pism francuskich miasto Montdidier zostało zupełnie zniszczone ogniem działowym.

— W Haadze miały miejsce burzliwe demonstracje syndykalistów, przyczem doszło do zaciętych walk z policją.

— W Symforopolu otwarty został uniwersytet dla Krymu.

— Komunikacja urzędowo z Ottawy, że w ekspedycji syberyjskiej weźmie udział również oddział kanadyjski.

— Generalissimus koalicyjnej armii ekspedycyjnej we Władywostoku ogłosił stan wojenny nad całą Syberją.

— Oddziały angielskie, które wyładowały we Władywostoku, posunęły się na front Ussuryjski, wita ne entuzjastycznie przez oddziały czesko-słowackie.

— Pierwsze oddziały sjamskie przybyły do Francji i odejdą w najbliższym czasie na front.

— Lotnik francuski Quarin, który zestrzelił 23 samoloty niemieckie zginął podczas próbnego lotu pod Paryżem.

Z WIDOWNI WYDARZEŃ.

Cesarz Karol w niem. kwatrze głównej.

Berlin, 15 | 8. Sprawozdawca wojenny „Lokal Anzeigera”, Rosner pisze p.t. „Spotkanie monarchów w Wielkiej Kwaterze Głównej”, co następuje:

Od kilku dni znajduje się Wielka Kwatera Główna, w której kanclerz, feldmarszałek Hindenburg, pierwszy generał kwatremistrz i sekretarz stanu do spraw zagranicznych, von Hintze znaleźli się dokoła cesarza, pod znakami ważnych i owocnych obrad w sprawie bieżących kwestji militarnych i politycznych.

Pełne napięcie swoje zyskuje istotna część narad tych z chwilą przybycia cesarza Karola w otoczeniu swoich najbliższych doradców wojskowych i politycznych.

Cesarz w mundurze feldmarszałka austriackiego w towarzystwie posta niemieckiego, hr. Wedla i orszaku, oczekiwał swojego wysokiego gościa na dworcu. Cesarz Karol zdołał zaledwie wysiąść z wagonu, gdy obaj cesarze zbliżyli się do siebie i wymienili krótkie serdeczne powitanie. Podczas gdy cesarz witał panów c. i k. orszaku, między nimi ministra spraw zagranicznych, hr. Buriana, posta ks. Hohenzolerna, szefa sztabu generalnego, generał pułkownika von Arza i dyrektora gabinetu, radcę tajnego, von Seidlera, cesarz Karol rozmawiał z panami z orszaku niemieckiego.

Wkrótce potem obaj cesarze jechali w towarzystwie ściślejszego orszaku przez wspaniałe słońcem oświetlone ulice miasta ku Wielkiej Kwaterze Głównej, ku pomieszczeniu sztabu generalnego, w celu wysłuchania najpierw sprawozdania feldmarszałka von Hindenburga i generała Ludendorffa o położeniu militarnym.

Rosja odcięta od świata.

Donoszą ze Sztokholmu, że Rosja od dni kilku odcięta jest zupełnie od świata zewnętrznego. Komunikacja telegraficzna z południem, północą i wschodem jest zupełnie przerwana.

Komunikacja z Niemcami jest poważnie utrudniona. Porozumienie pomiędzy Petersburgiem a Moskwą możliwe jest tylko przy pomocy telegrafa bez drutu.

Podziękowania z Francji do Anglii.

Biuro Koresp. donosi z Hagi 9 sierpnia Według holenderskiego „Nieuwe Bureau” donosi „Morning Post”, że między Francją

i Anglią istnieje obecnie komunikacja pościągowa. W obu tych krajach mogą obecnie podlegli wjeżdżać na promy. Komunikacja rozwija się dobrze i ma wielkie znaczenie dla transportu materiału wojennego.

Czarna śmierć w Chinach.

Do „N. Zuer. Ztg.” donoszą ze Szwecji że powrócili tam obecnie misyjne ekspedycje z Chin, które opowiadają, iż jedna z najstraszniejszych zaraz. Jakie kiedykolwiek grasowały na świecie, obecnie szerzy się w północnych prowincjach Chin.

Tysiące ludzi padło już dotąd jej ofiarą i to zazwyczaj w ciągu 3—4 dni zaledwie choroby. Szkoły i świątynie zamknięte. Handel i przemysł ustał.

Chorzy początkowo cierpią tylko na silny ból głowy, dalej gorączkę, a wreszcie kaszel połączone z krwotokami, który staje się przyczyną śmierci. Choroba ta jest niesłychanie zaraźliwa. Lekarze amerykańscy orzekli, że jest to najniebezpieczniejsza forma „czarnej śmierci”, a mianowicie rodzaj dżumy płucnej, najzaraźliwsza i najstraszliwsza ze wszystkich zaraz świata.

Dotychczas w ciągu tygodnia zmarło na nią 20 tysięcy ludzi. Kilkaset tysięcy leży chorych. Całe Chiny przejeżdża nieopisana panika, bo zwolna zaraza zaczyna przesuwać się na dalsze prowincje kraju.

Uniwersytet katolicki.

„Niema mowy o przenoszeniu Akademii Duchownej z Petersburga ani do Lublina ani do Włocławka” — oświadcza organ duchowienstwa rz.-katolickiego włocławskiego „Słowo Polskie” prostując — ten sposób podaną przez wszystkie prawie pisma polskie przed paru dniami za „Nowym Kurjerem Krakowskim” wiadomość o zamierzeniu rzekomo przeniesieniu tej uczelni duchownej z nad-Newy do Polski.

Zdaniem „Słowa Polskiego”, mowy nie może być o tem, choćby z tego względu, że dawniejszą akademię duchowną skasowaną przed wiekiem w Warszawie, zastępuje obecnie fakultet teologiczny na wszechniczy warszawskiej.

Wiadomość o zamierzonem przeniesieniu akademii duchownej z Petersburga powstała najwiodoczniej wskutek złego skomentowania wiadomości, że ks. dr. Idz. Radziszewski zrezygnował ze stanowiska rektora tej akademii, które zajmował w ciągu ostatnich ubiegłych lat 5-ciu, oraz, że po krótkim pobycie w grodzie Władysławowym, w którym był niegdyś regensem seminarjum duchownego, organizuje prywatną wszechnicę na wzór t. zw. w zachodniej Europie i Stanach Zjednoczonych „Wolnych uniwersytetów”, oraz istniejącej już w Warszawie przy Tow. kursów naukowych „Wolnej wszechniczy polskiej”.

Organizowana więc obecnie w Lublinie przez ks. dr. I. Radziszewskiego „Wolna wszechnica polska” będzie drugą w Polsce wolną wszechnicą prywatną, lecz będzie miała charakter wyznaniowy rz.-katolicki, ponieważ jak podaje „Słowo Polskie” będzie ona założona i prowadzona pod powagą naszego episkopatu.

Zrealizowanie tego przedsięwzięcia nastąpi stosunkowo dość rychło dzięki zapewnionemu fundusowi hojnej ofiarności bezimiennych, jak dotąd, fundatorów.

Na słuchaczy będą do tej uczelni przyjmowani maturzyści. Uczelnia ma wydawać stopnie naukowe (doktoraty).

Na razie będą otwarte wydziały: filozoficzny, historyczny, prawniczy i studjów biblijnych. Z czasem powstana fakultety: ekonomji politycznej, literackiej, później zaś matematyczny i przyrodniczy, a kiedyś w dalszej przyszłości i medyczny. Pierwszym rektorem tej nowej wolnej wszechniczy będzie ks. dr. Idz. Radziszewski.

Kościół ewangelicki w Polsce.

„Deutsche Warschauer Zeitung” omawia projekt przepisów prawnych o kościele ewangelicko-ausberskim w Polsce, opracowany przez Ministerstwo wyznań. Projekt ten w całości wydrukowało pismo „Unsere Kirche”. Zasada projektu tego jest — według „D. W. Ztg.”, że państwo wykonywać będzie nadzór zwierzchni. Interwencja władz państwowych przewidziana jest tylko przy niezgodności z ogólnym prawem państwem, pozatem w dzie-

dzinie podatkowej — gdy władze kościoła ustanawiają zbyt wysokie opłaty od parafian. Sprawy takie rozstrzyga zebranie parafian, zwołane przez komisarza rządowego. W pewnych wypadkach przepisy przewidują zatwierdzenie przez władze państwowe członków zarządu kościoła ewangelicko-augsburskiego w Polsce, dla którego przewidziany jest tytuł „biskupa” (na wzór Skandynawji i Węgier), oraz jego zastępcy świeckiego, przewodniczącego konsystorza. Obowiązki pastorów pełnić mogą tylko poddani Królestwa Polskiego, lub osoby, uzyskujące to poddaństwo i zatwierdzenie. Naogół „DWTg” jest z przepisów tych zadowolona i nazywa je wyrównaniem między interesami kościoła i państwa.

KRONIKA

Z uroczystości. Wniebowzięcia N.M.P. Dzień Wniebowzięcia N.M.P. obchodzony był na Jasnej Górze z wielką uroczystością. Długie szeregi wiernych, podążając na Jasną Górę, oraz gęsto zalegające podnóżce i dziedziące klastorne i jakis świąteczny nastroj tłumów wskazywały, że to nie zwykły dzień świąteczny, ale uroczystość, podczas której miliony serc polskich w jedno udzierają tętno, zanosząc modły do Królowej Korony Polskiej.

W stosunku do poprzednich lat można było zauważyć wielką zmianę na lepsze. Jeszcze w roku poprzednim, z wyjątkiem mieszkańców miasta i wsi okolicznych, nie było żadnych pielgrzymek; w tym roku — przybyło parę kompanji z ziemi Kaliskiej, Piotrkowskiej i Kieleckiej.

Świątynia przez cały dzień była przepelniona. Sumę celebrował ks. prałat Barcz, kazanie zaś wygłosił O. Romuald. Tenże sam kapłan odprawił uroczyste nieszpory.

W wigilję Wniebowzięcia N.M.P., w zromie lat ubiegłych oświetlony był szczytowy obraz Matki Boskiej, przed którym kroczyli się nieliczne w tym roku gromadki wiernych, śpiewając pieśni religijne.

Nominacje. J. E. ks. biskup St. Dziedziowski mianował seniora prefekta konwikta hon. kolegiatj kaliskiej, ks. Michała Ciesielskiego, kanonikiem gremjalnym kapituły kaliskiej.

Egzamina do seminarjum. W dniu dzisiejszym odbęda się egzamina kandydatów do stanu duchownego w gmachu Tow. Dobroczynności przy ul. Staszica № 3 o g. 10 rano.

Z gimnazjum św. Józefa. Senior prefektów ks. kan. M. Ciesielski uprasza za naszym pośrednictwem, rodziców dzieci gimnazjum św. Józefa aby w dniu dzisiejszym zgłosili się w gmachu Tow. Dobroczynności dla chrz. (ulica Staszica) o g. 10 rano; gdzie będzie udzielal informacji o uczniach tej szkoły.

Zebrańie Z. L. Wkrótce „Zjednoczenie ludowe” urzadzi w Częstochowie zebranie organizacyjne, w celu przeprowadzenia i w pow. częstochowskim prac organizacyjnych powyższego stronnictwa.

Do akademików. Komisja gospodarcza częstoch. Kola akademików za naszym pośrednictwem uprzejmie prosi koleżanki i kolegów akademików, o przybycie w dniu 11 sierpnia o godzinie 7 w do teatru Apollo. W celu porozumienia się odnośnie do przedstawienia, na rzecz niezamożnych akademików w dniu 24 sierpnia. Również proszeni są o przybycie koleżanki i koledzy, którzy w tym roku szkolnym ukończyli częstochowskie gimnazja.

Złożenie mandatu. Ławnik Magistratu p. Roman Pruszkowski z powodu choroby złożył mandat i wyjechał z Częstochowy.

Okres polowania. W dniu wczorajszym rozpoczął się sezon polowania. Stan zwierzyny nie jest zbyt pomyślny; szczególnie ptactwo, jak kurapatwy i przepiórki, z powodu mokrego lata dość silnie ucierpiały.

Ze szkół. Dowiadujemy się z bezwzględnie pewnego źródła, że rozpowszechniana w Częstochowie wiadomość, jakoby Ministerstwo naznaczyło specjalnego dyrektora do gimnazjum G. Kościńskiego, jest nieprawdziwa.

Przyjechali z Rosji. W ostatnich dniach przyjechali z Rosji: Konstanty Milewski z Kijowa, zamieszkały w Częstochowie, Glowacki Ryszard, pomocnik zaw. stacji dr. zel. H. K. z Równa, zam. w Częstochowie. Woźniakowski Jan z Konstantynówki, zam. w Częstochowie. Borkowski Andrzej z Pillicy, zam. w Częstochowie.

Grzyby. Deszczowa pora tegoroczna sprzyja wzrostowi grzybów, które obecnie troną nietylko w lasach, lecz i po polach. Na targi do Częstochowy wnosząca całemi koszami przynoszą różne bedki, grzyby prawdziwe itd., które ludność dość chętnie kupuje, nie bacząc na ceny dość wysokie. Ze

PODZIĘKOWANIE.

Za zycieliwą i bezinteresowną opiekę lekarską jaką otoczono

S. + P.

Helena Rejmanową

podczas jej długiej i ciężkiej choroby niniejszym składam najserdeczniejsze podziękowanie wszystkim panom lekarzom, którzy ze swą pomocą pospieszyli, a w pierwszym rzędzie Dr. Edwardowi Kohnowi za jego szczerze troskliwą pieczołowitość.

B R A T.

względnie na urodzaj grzybów wartoby pomyśleć o zapasach na zimę.

Konferencja delegatów spółek kredytowych.

W czwartek, d. 15 b. m. w siedzibie Tow. pożyczkowo-oszczędnościowego odbyła się konferencja delegatów spółek kredytowych. Zebranie zgaił w obecności 18 przyjezdnych delegatów, prezes zarządu Tow. pożyczkowo-oszczędnościowego, p. Antoni Zboinski, zapraszając na przewodniczącego delegata z Zawiercia p. Józefa Kubickiego.

Na wstępie obrad zabrał głos przybyły z Warszawy delegat Rady organizacyjnej Związku p. Stamirowski, który wygłosił wyczerpujący referat o potrzebie i zadaniach powstającego w Warszawie Związku spółek kredytowych. Projekt założenia Związku uchwalony został na zjeździe delegatów w październiku 1917 r. Powołano specjalną komisję, której zadaniem jest pozyczenie odpowiednich starań, celem powołania do życia wspomnianego Związku.

Prelegent przedstawił pokrótce historję spółek kredytowych w Królestwie Polskiem zaznaczając, że władze rosyjskie wydały w 1905 r. ustawę dla Tow. kredytowych, która ze względu na cały szereg ograniczeń powstrzymywała rozwój instytucji kredytowych. W daleko lepszych warunkach znalazły się inne dzielnice kraju: Galicja i Poznańskie, gdzie rozwój stawarzyszeń współdzielczych przybrał imponujące rozmiary. W ks. Poznańskim kapitał, umieszczoney w towarzystwach współdzielczych wynosi 5 miliardów marek, gdy tymczasem tenże kapitał w Królestwie Polskiem wynosi zaledwie 102 miliony rubli.

Dalej prelegent poruszył sprawę walutową i moratorjów wojennych, kładąc nacisk na anormalne stosunki, jakie zapanowały w dobie obecnej, powodując dezorganizację wielu spółek handlowych i towarzysztw współdzielczych. Powołanie do życia Związku ma właśnie na celu stworzenie warunków normalnej pracy dla towarzysztw kredytowych.

Kończąc swój referat prelegent zwrócił się do zebranych przedstawicieli spółek kredytowych o poparcie powstającego Związku. W październiku lub listopadzie r. b. będzie zwołany w Warszawie ogólnokrajowy zjazd spółek kredytowych, na którym omówiona będzie ostatecznie kwestja założenia Związku, którego ustawa została przesłana już do zalegalizowania.

W dyskusji, jaka się wywiązała po wysłuchaniu referatu, p. Zboinski zaznaczył, że w dobie obecnej oparcie o instytucje bankowe towarzysztw kredytowych jest niemożliwe, ze względu na to, że nie można mieć pewności czy banki wpłacają wniesione kapitały. Omawiane przez prelegenta oparcie o Bank Tow. współdzielczych będzie niezmiernie utrudnione, ponieważ Bank ten nie posiada filji po większych miastach. Ks. Knorr z Poczesnej zauważył, iż Związek Towarzysztw kredytowych powinien obejmować obie okupacje, gdyż utworzenie dwóch Związków na terytorjum Królestwa jest rzeczą niepożądaną. P. Kazimierczak delegat z Rakowa, w przemowie swej głównym nacisk położył na uregulowanie kwestji walutowej, która jest niezbędna dla stworzenia normalnej pracy dla towarzysztw kredytowych.

Po rozdaniu deklaracji członkowskich zebrany i po udzieleniu przez p. Stamirowskiego informacji odnośnie powstającego Związku i obrady zakończono o godz. 6 i pół wieczorem.

Z teatru ludowego. Zarząd teatru ludowego dba nietylko o to, by sztukami odpowiedniami ukształcać dusze i umysły bywalców i uczestników teatru, lecz i o zdrowotność ich, gdyż sala teatru i scena utrzymane są we wzorowym porządku, podłogi

czysto wymyte, dostateczna wentylacja, tak ze powietrze w sali jest czyste i wolne od wznoszącego się pyłu. Sztuka „Przez gorzałkę” szła tym razem o wiele lepiej, gdyż amatorzy mieli czas zgrac się dostatecznie.

Zbliska i zdaleka.

Rekwizycje miodu i masła w okupacji austriackiej. Ogłoszono rozporządzenie, obowiązujące mieszkańców całej okupacji austriackiej, aby każdy, o ile posiada zapasy miodu większe, niż 5 kilogramów, meldował o tem władzy. Za funt miodu z centrufugi czystego, niefałszowanego wydział aprowizacyjny general-gubernatorstwa ma płacić 4 korony 80 halery.

Według tegoż rozporządzenia, każdy posiadacz krowy jest obowiązany snrzedawać po funkcie miesięcznie masła od każdej krowy kupcowi, legitymowanemu przez centralę surowców general-gubernatorstwa wojskowego. Będzie za to otrzymywał: 7 kor. 20 hal. za funt czystego, niezapstętego i niesolonego masła, a 6 kor. 80 hal. za funt masła solonego. Masło niesolone może zawierać najwyżej 16 proc. wody, solone zaś najwyżej 18 proc. wody i najwyżej 3 proc. soli.

Pożar olbrzymich składów drzewa w Budapeszcie.

W Budapeszcie spaliły się ostatnio olbrzymie zapasy drzewa, prawdopodobnie spowodowane z Polski z okupacji austriackiej. Szkoda wynosi przeszło 9 milionów koron.

3,400 praw wojennych w Niemczech. Niemiecki postępowy poseł dr. Erüger (Charlottenburg) wyliczył, że podczas wojny wydano nowych osiem tysięcy czterysta przepisów prawnych. W tymże czasie wydano 33 tysiące różnych przepisów tymczasowych.

Rabunek 25,000 koron i 10,000 rubli.

Niezwykłe zuchwałego napadu bandyckiego dokonano w Kielcach na osobie kupca Lejzora Reichtmana. W niedzielę o g. 9 m. 45 gdy Reichtmann z całą rodziną oraz dwoma znajomymi znajdował się w mieszkaniu, wtargnęło tam czterech bandytów, uzbrojonych w brauningi i nakazawszy obecnym podnieść ręce do góry i zachować spokój, zażądali wydania pieniędzy. Przerazony Reichtmann otworzył szufladę z pieniędzmi, które bandyci zabrali. W szufladzie było 25,000 kor. i około 10,000 rubli. Pieniądze te stały się łupem bandytów.

W czasie ucieczki bandyci zastrzelili stróża, Wojciecha Lacha.

Stanisław Rumszewicz

advokat przysięgły

w Częstochowie ul. Piłkna (Cerk.) 7.

(I. piętro front obok Sądu Pok. II Okr.

Przyjmuje od 2-jej do 5 południu z wyjątkiem niedziel i świąt.

LEKARZ-DENTYSTA

Michał Grejniec

ul. Panny Marji № 10.

Wynajmowanie zębów bez bólu. Plomby.

Zęby sztuczne. Korony.

Laboratorium zębów sztucznych.

odcz. od 9-1 i 3-7 wieczorem.

Ceny bardzo przystępne.

Sliwki

Dorancje

wyborowe w większej i mniejszej ilości tanio do sprzedania ul. Panny Marji Nr. 52 w ogrodzie

Pokoju

umeblowanego z elektrycznym oświetleniem polodni tanio do sprzedania ul. Panny Marji Nr. 52 w Gołcu.

Teatr „**PARYSKI**” ulica Panny Marji Nr. 19.

Program od Czwartku 15 do Niedzieli 18 sierpnia r. b (włącznie)

Sensacja!

Sensacja!

„PIĘTNO KAINA”

Wzruszający dramat w 6-ciu częściach z prologiem według powieści HANBA w wykonaniu najwybitniejszych artystów wiedeńskich w roli Kaina słynny tragic Ludwik Kartau.

Muzyka: Sekstet Artystyczny pod Dyrekcją p. Czesława Zaka.
Słuchacza Konserwatorium Warszawskiego.

CENY MIEJSK ZWYKŁE

Dla dzieci wejście wzbronione.
Bufet cukierniczy przy teatrze.

Teatr „**ODEON**” ul. Panny Marji № 27.

Program od piątku 16 do poniedziałku 19 Sierpnia

Małżeństwo...

Wzruszający dramat życiowy w 5-ciu aktach, osnuty na tle zagadnień współczesnych, z ulubienią Publiczności, uroczą HENNY PORTEN w roli głównej.

UWAGA: Dramat powyższy stanowi dalszy ciąg a zarazem dokończenie obrazu „MATKA”

Nad program: **Widoki Jerozolimy** w czasie obecnym (zdjęcia z natury.)

Anons: Wkrótce wystawimy „**Jego dwie córki**” jeden z najpiękniejszych dramatów z piękną **Leda Nową** w roli głównej.

Orkiestra koncertowa pod kierunkiem p. Rafała Kantora — — — Bufet cukierniczy przy teatrze.
Dla młodzieży wejście wzbronione — — — Ceny miejsc zwykłe. — — — Szczegóły w afiszach i programach.

Seminarjum Nauczycielskie Męskie im. T. Kościuszki w Częstochowie

rozpoczyna 2-gi rok swego istnienia
Egzaminy powakacyjne odbędą się w dniach 2, 3 i 4-ym września r. b. Lekcje 6 września. Podania przyjmuje i wszelkich informacji udziela Kancelarja Seminarjum Częstochowa, ul. św. Barbary 15-a. 0230—

D: Stefan Kon

SPECJALISTA CHOROBY KOBIECICH
przeprowadził się na ul. Kościuszki Nr. 16
przyjmuje do 10 rano i od 4-6 p. p.

Kursa Ochroniarskie ORAZ SZKOŁA PROEKLÓWSKA St. LIGEZÓWNY

w Częstochowie, Kościuszki 9.
Zajęcia codziennie prócz niedziel i świąt od g. 1—4 pp. Rozpoczęcie zajęć 4 września

Teatr „LUDOWY” ul. Krakowska № 13.

W Niedzielę dnia 18 Sierpnia r. b. amatorzy odegrają:

GRZECH

czyli

NAD PRZEPAŚCIĄ

Dramat ze śpiewami i tańcami w 5-ciu odsłonach.

Orkiestra własna.

Ceny miejsc od 60 fen. do 2 marek.

Początek o godzinie 6 po południu, koniec o 9^{1/2}, wieczorem.

Bilety nabywać można przy kasie od godziny 3-ciej po południu.

DOKTOR Paweł Broniatowski

w CZĘSTOCHOWIE ul. Panny Marji № 21.
Choroby skórne i weneryczne i dróg moczowych.
Ordynuje: od 9—12 rano i od 4—7 p.p.
Panie od 12—1 po południu. 877—

PODZIĘKOWANIE

Od lat piętnastu chory jestem na chroniczny katar płuc i co parę miesięcy pokazywała mi się krew. Poradzili mi bym spróbował FAGOSOL. Po użyciu przeczemnie sześciu flakonów FAGOSOLU krew przestała się pokazywać, znikł kaszel i w nocy już się nie pocę. Apetyt zwiększył się, nie męczę się i czuję się zdrowym. Mogę śmiało publicznie ogłosić, że jedynie wyzdrowiałem dzięki FAGOSOLOWI. Uprzejmie proszę o przyjęcie odemnie serdecznego podziękowania.

Z uszanowaniem. Sz. SZNEIDER.

Jak widzimy z powyższego listu zażywanie FAGOSOLU wystarczy do wyleczenia w krótkim czasie chorób oddechowych.

FAGOSOL leczy szybko i radykalnie: Bronchit, astmę, katar i wszelkie kaszle i zastarzałe katar płuc. Do nabycia w aptekach i składach aptecznych. 0246—

Potrzebny stróż ul. św. Barbary nr. 11 854—

Gazety stare do pakowania na pudry i funty
Biuro ogłoszeń Kościuszki 11 256—

DOKTOR Stefan Purski

przyjmuje codziennie od 9—11 i od 4—6 pp. Panie od 12—2
choroby skórne i weneryczne
Częstochowa ul. Piękna 5.
I-sze piętro. 754—

Mięso Mięso
świeże konskie Mała 2 / świeże konskie i wędliny
927— / Krakowska 52 916—

Sprzedam ogród Zielona 12 wiadomość Humbertowska 4 Tucholski 0241—

Ludzie

bez pracy, którzy chcą liby zajęć się rekompensacją sprzedają książki, medali i obrazów po wstach od daje duty zysk zechoją się zgłosić Reprezentacja wydawnictwa pamiętek wojennych ul. Szkolna 5 a godz. 1-3 pp. 0247—

Zegarek

damski złoty znalaziono do odebrania za udowodnieniem w komendanturze Kościuszki 24 u p. Woy. 918—

Zgubiono

kartę tożsamości wydaną przez urząd Gminy Mykanów na Nr. 589 628 na imię Jankia Brat z Radostkowa. Ważna do 28 listopada 1918 roku. 925—

Deski do budowli sprzedam Wiadomość Rynek Wileński Nr. 12 926—

W przejeździe Ryńskim Wielkim zgubiono Mk 90 Zaskryw znalazła raczy oddać za nagrodą do „Gońca” 923—

Urządzenie sklepu i warsztatu rzeźniczego do sprzedania Nowy Stradom Lang Jab 922—

Znalezione fotografie odebrać można za zwrotem kosztów ogłoszenia w Gońcu

Mieszkanie z 4-ch pokojami kuchnią i sklepem do wynajęcia zaraz ul. Panny Marji Nr. 52. — także Pokój kuchnią na facjale—

Redaktor i Wydawca F. D. Wilkowszowski.

Odbito we własnych zakładach drukarskich „Gońca Częstochowskiego”